

Det foreslås endvidere, at overtrædelse af de særlige regler for udøvelse af advokatvirksomhed i selskabsform kan straffes med bøde, samt at reglerne i retsplejelovens §§ 125-127 om de særlige advokatpligter samt reglerne om Advokatnævnets kompetence til at træffe afgørelse i disciplinærsager og i sager vedrørende salærklager tillige finder anvendelse for så vidt angår advokatselskaber.

c. I lovforslaget er der taget stilling til, under hvilke betingelser et selskab må udøve advokatvirksomhed.

Af forslaget følger endvidere, at andre juridiske personer end advokatselskaber ikke må udøve advokatvirksomhed.

Ved vurderingen af, om en juridisk person kan anses for at udøve advokatvirksomhed, vil det efter forslaget være afgørende, om de hensyn, der ligger bag de opstillede betingelser for etableringen af advokatselskaber, gør sig gældende i samme omfang for så vidt angår den virksomhed, som den pågældende juridiske person udøver. Det gælder navnlig behovet for at sikre advokatvirksomhedens uafhængighed. Det bemærkes i den forbindelse, at de rådsøgende til begrebet og titlen »advokat« traditionelt knytter en forventning om uafhængighed og dermed loyal varetagelse af klientens interesser.

Advokatvirksomhed kan med udgangspunkt i en retten for advokater til at udføre retssager for andre, jf. retsplejelovens § 131, beskrives som juridisk rådgivning og i forbindelse hermed økonomisk og anden rådgivning til klienten samt repræsentation af denne for domstolene og over for andre offentlige myndigheder og organisationer samt i retslige spørgsmål og tvister i øvrigt.

Efter »vinkelskriverloven«, jf. lovbekendtgørelse nr. 565 af 28. august 1986 om ydelse af juridisk bistand samt om incasso- og detektivvirksomhed m.v., er det endvidere kun advokater, der lovligt kan tilbyde juridisk rådgivning og bistand og annoncere med disse tjenesteydelser.

Afgørende for, om advokatvirksomheden reelt må anses for udøvet af en juridisk person, vil efter en gennemførelse af lovforslaget ikke alene være, om den er udøvet af en advokat, men vil tillige bero på *den ramme*, hvorunder den juridiske bistand ydes. Er den pågældende advokat således - f.eks. gennem en instruktionsbeføjelse fra en juridisk person eller på grund af en juridisk persons finansiering af virksomhedens kapitalgrundlag - afhængig af interesser, der er advokatvirksomheden uvedkommende, vil den juridiske person efter lovforslaget drive advokatvirksomhed.

Er en advokat ansat hos en juridisk person (et selskab, en forening m.v.) med det formål bl.a. at yde

den juridiske persons klienter, kunder eller medlemmer bistand i form af juridisk rådgivning og vejledning samt i tilknytning hertil at føre sager for administrative eller dømmende myndigheder for disse persongrupper, må den juridiske person efter lovforslaget anses for at drive advokatvirksomhed.

Højesteret har i en kendelse af 27. april 1989 (Ugeskrift for Retsvæsen 1989, side 591) taget stilling til, hvorvidt en advokat, der er ansat i en landboforening med det formål bl.a. at yde advokatbistand til foreningens medlemmer, har møderet for byretten. Den pågældende advokat var lønnet af foreningen og principielt undergivet instruktionsbeføjelse fra foreningens bestyrelse. Højesteret fandt, at retten til at give møde for byret og for Sø- og Handelsretten, der efter retsplejelovens § 132 tilkommer enhver advokat, ikke berøres af den pågældende advokats ansættelsesforhold.

Spørgsmålet om, hvorvidt landboforeningen kunne siges at udøve advokatvirksomhed (gennem den i foreningen ansatte advokat), blev ikke afgjort under sagen. Gennemføres dette lovforslag, vil det følge heraf, at der i et sådant tilfælde vil være tale om advokatvirksomhed, der kun må udøves af et advokatselskab efter lovens regler.

Efter det anførte vil en gennemførelse af lovforslaget således medføre, at en forening ikke vil kunne tilbyde sine medlemmer juridisk bistand som beskrevet ovenfor gennem en i foreningen ansat advokat, medmindre foreningen opfylder de betingelser, der efter lovforslaget stilles for at sikre advokatvirksomhedens uafhængighed.

Den mere begrænsede form for juridisk rådgivning og bistand, som traditionelt har været ydet af ikke-erhvervsdrivende landboforeninger, husmandsforeninger, fagforeninger og lignende, som et accessorium til foreningens øvrige serviceydelser over for dennes medlemmer, herunder f.eks. dokumentudfærdigelse, vil dog ikke blive berørt af forslaget. Vinkelskriverloven forbyder dog en egentlig markedsføring af sådanne accessoriske ydelser.

I øvrigt vil den virksomhed, der udøves af retshjælpsinstitutioner som f.eks. Københavns Rets hjælp, ikke blive berørt af forslaget.

Afgrænsningen i enkelte tilfælde må i øvrigt overlades til domspraksis, men der bør i tvivlstilfælde lægges vægt på, om en rådgivning har været baseret på det særlige tillidsforhold, der er kendetegnende for forholdet mellem en advokat og dennes klienter.

d. Den del af Advokatrådets forslag, der vedrører adgangen til at kunne etablere et advokatselskab, der ejes af en fond, er ikke medtaget i lovforslaget.

Baggrunden herfor er, at Justitsministeriet ikke har fundet tilstrækkelig begrundelse for at skabe hjem-